

[A. C. Mortensen.]

maa være vanskeligt for Landbruget, fordi Priserne, som Landbruget faar for sine Varer, ikke er større, end de var før Krigen, medens Udgifterne er meget større. Det lyder jo kønt, og for Folk, der ikke kender nærmere til det, kunde det jo se ud, som om Landbruget blev ganske forfærdelig forurettet ved disse Priser. I øvrigt er det jo slet ikke os her i Landet, der bestemmer Priserne, det er kun lidt, vi kan gøre i den Retning, i Hovedsagen bestemmes Priserne i Udlandet; men der er jo en Ting, som ærede Medlemmer glemmer at tale om, og det er, at i Kraft af den tekniske og kemiske Udvikling, der er foregaaet i Tiden siden før Krigen, kan man nu med den samme Arbejdskraft og paa den samme Jord producere 2—3 Gange saa meget som for 20—25 Aar siden, og derfor forslaa de Priser, man nu faar hjem, ganske anderledes, end hvis vi havde de samme Produktionsmuligheder som i 1913. At Mulighederne er ganske anderledes i Dag, fremgaar jo bl. a. af den Statistik, vi faar fra Landøkonomisk Driftsbureau; den viser, at Forholdene for Landbruget er nogenlunde taalelige. Naar man endvidere paa Skattelisterne ser, hvorledes Landmændenes Skatteevne er steget i de sidste Aar, er dette ogsaa et glimrende Bevis paa, hvor stærk Landbrugets Indtjeningsevne er steget som Følge af den Politik, der er ført. Jeg var ogsaa med i den Tid, da Venstre kun talte om, at det eneste, de ønskede, var Frihed til selv at bestemme, hvordan det skulde være, da man ønskede saa faa Statsindgreb som muligt; men nu er det helt anderledes, nu kræver man Statsindgreb paa alle mulige Omraader. Og vi har jo i meget høj Grad føjet Landbruget.

Jeg nævner yderligere, at det viser sig, at Landejendomspriserne er stigende; hvis Forholdene var saa elendige, som man fra visse Sider vil fremstille dem, maatte jo Ejendomspriserne synke — saadan som det er sket tidligere, naar der var Landbrugskrise —, men de synker saa vist ikke for Tiden, de gaar den modsatte Vej, og det er, fordi Forholdene i Virkeligheden er taalelige.

Hans Pinstrup: Det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen fremsatte den Paastand, at Landøkonomisk Driftsbureaus Resultater viser, at Forholdene for Landbruget nu er nogenlunde. Ja, det kommer unægtelig an paa, hvor nøjsom man er; dersom det ærede Medlem har læst den Henvendelse, der er sendt til Regering og Rigsdag fra De sam-

virkende Landboforeninger, vil han dèr have set, at der for Regnskaberne i Jylland mangler 10 Kr. pr. ha i, at den bogførte Landbrugskapital er forrentet, og 40 Kr. pr. ha, før der er opnaaet rimelig Rente af Handelsværdien. Man skal i Sandhed være meget nøjsom, naar man mener, at et Erhverv under disse Forhold arbejder tilfredsstillende. Det vil ikke kunne bortforklares, at man gennem Valutacentralsystem og Organisationsaftaler har haandlagt den økonomiske Uligevægt i vort Land, saa at Landbruget paa mange Omraader, med Hensyn til Driftsmidler og Forbrugsartikler, har maattet købe til eet Pristal, men sælge sine Produkter til et langt lavere. Hvilket Forhold er der vel mellem Omkostningskontoen ved Opførelsen af de nødvendige Bygninger og Anskaffelsen af Redskaber og Maskiner ved Etableringen af et Statshusmandsbrug og saa de Priser, som Husmanden faar for sine Varer? Det samme gælder Landbruget i Almindelighed: Omkostningskontoen staar i et skærende Misforhold til Priserne for Landbrugets Produkter. Naar det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen talte om, at Salgspriserne for Landejendomme var høje, og at det beviste, at Forholdene var gode for Landbruget, saa ligger Forklaringen netop i denne Omkostningskonto; det er Prisaftaler, Tariffer o. s. v. ved Etablering af et Husmandsbrug, der betinger den store Ejendomspris.

Det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen nævnte, at det var noget Sludder, at Priserne ikke var større end før Krigen. Se, Gennemsnitsprisen for vor Hovedartikel Smør var i 1935 1 Kr. 92 Øre pr. kg mod 2 Kr. 08 Øre i Tidsrummet 1909—14; Prisen for Slagtekvæg var i 1935 34,3 Øre mod 55 Øre pr. kg i 1909—14, og selv om man tager Flæskepriserne med, der sidste Aar gennemsnitlig var 1 Kr. 62 Øre mod 97 Øre før Krigen, saa vejer dette intet op mod den øgede Pris, der skal betales for Landbrugets Driftsmidler paa alle Omraader.

Hvis det ærede Medlem vil tage Statistiske Efterretninger for 5. November d. A., vil han se, at Byggeomkostningerne alene for et Husmandsbrug i 1936 ligger 85 pCt. højere end i 1914; han vil se, at man dèr anfører, hvordan Tømmermateriale, Malerarbejde, Støbegods o. s. v. alt sammen er i stærk Stigning; det vil sige, at hvis en Husmand skal bygge, saa siger man fra Industri- og Fagforeningsside: Saa meget forlanger vi — og Husmanden maa betale, selv om hans Indtægter ikke staar i Forhold dertil; det spørger man aldrig efter.

Men dertil kommer denne kolossale